

เวลาในนวนิยายเรื่อง "ลาแตรงแซสเคอแคลฟ"

นาย ยรรยง เล้าสิทธิรงค์

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาภาษาตะวันตก

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2531

ISBN 974-569-318-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

013919

i 10301062

Le Temps dans la Princesse de Clèves

Monsieur Yanyong Laositthivarong

ศูนย์วิทยทรัพยากร

Cette Thèse Fait Partie des Etudes Supérieures Conformément au
Règlement du Diplôme d'Etudes Supérieures

Section de Langues Occidentales

L'Ecole des Gradués

Université Chulalongkorn

1987

Sujet : Le Temps dans la Princesse de Clèves
Par : Monsieur Yanyong Laositthivarong
Département : Des Langues Occidentales. Section Française
Directeur de thèse : Professeur Assistant Dr. Malee Mukdaprakorn

Accepté par l'Ecole des Gradués, Université Chulalongkorn
comme faisant partie de la Naïtrise, conformément au règlement du
Diplôme de Maîtrise:

Thavorn Vajrabhaya Doyen de l'Ecole des Gradués
(Professeur Thavorn Vajrabhaya, Ph.D.)

Le Jury

S. SamphantharakPrésident
(Professeur Associate Samart Samphantharak, Ph.D.)

Malee MukdaprakornDirecteur de thèse
(Professeur adjoint Malee Mukdaprakorn, Ph.D.)

O. QuittonMembre
(Monsieur Olivier Quitton)

Copyright 1988

par

L'Ecole des Gradués
Université Chulalongkorn

ยรรยง เล้าสิทธิรงค์ : เวลาในนวนิยายเรื่อง "ลาแพรงแซสเคอแคลฟ" (LE TEMPS DANS LA PRINCESSE DE CLEVES) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.มาลี มุกดาประกร, 205 หน้า.

มาตามเคอลาฟาแยตได้เขียนนวนิยายเรื่อง "ลาแพรงแซสเคอแคลฟ" ในปี ค.ศ. 1678 ซึ่งก่อให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมากมาย ในที่สุดนักวิชาการหลายท่านก็ถือว่านวนิยายเรื่องนี้เป็นนิยายเล่มแรกของฝรั่งเศส ทั้ง ๆ ที่มีผู้เขียนนวนิยายไว้เป็นจำนวนมากแล้ว สิ่งที่มาตามเคอลาฟาแยตนำเสนอ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องรักสามเส้า จิตวิเคราะหฺ์ หรือความพอนเพะในราชสำนักของพระเจ้าเฮนรี่ที่ 2 ล้วนแต่เป็นเรื่องที่เราสามารถหาอ่านได้ในนวนิยายที่เขียนขึ้นก่อนหน้านั้น ดังนั้นสิ่งที่ทำให้นวนิยายเล่มนี้มีเอกลักษณ์เฉพาะและมีคุณสมบัติครบตามรสนิยมของผู้อ่าน จึงเป็นเรื่องกลวิธีการประพันธ์ของมาตามเคอลาฟาแยตเสียมากกว่า

ก่อนจะเขียน "ลาแพรงแซสเคอแคลฟ" มาตามเคอลาฟาแยตได้อ่านนวนิยายหลายเล่มและแน่นอนว่าผู้ประพันธ์ย่อมมองเห็นความไม่สมจริงทางด้านการดำเนินเวลาและได้พยายามแก้ปัญหาโดยอาศัยหลักเกณฑ์ของ "เปอติโรมอง (petit roman) กล่าวคือ การสร้างเรื่องราวจากจินตนาการผสมผสานกับเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ มาตามเคอลาฟาแยตใช้เวลาทางประวัติศาสตร์กำหนดเวลาในท้องเรื่องเพื่อสร้างความสมจริง นอกจากนี้ผู้ประพันธ์ยังสร้างเวลาภายใน (temps intérieur) และเวลาภายนอก (temps extérieur) เพื่อวิเคราะห์ภาวะจิตใจของตัวละครเอกได้อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น นับว่าเป็นกลวิธีการประพันธ์ที่มีผู้ใ้ใคร่เริ่มมาก่อน

ดังนั้นการศึกษาเรื่องเวลาใน "ลาแพรงแซสเคอแคลฟ" จึงช่วยให้เข้าใจความสามารถและเอกลักษณ์ของมาตามเคอลาฟาแยต ตลอดจนคุณค่าของนวนิยายเรื่องนี้สมกับที่ได้รับยกย่องว่าเป็นนวนิยายเล่มแรกของฝรั่งเศส

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา
สาขาวิชา
ปีการศึกษา 2550

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

YANYONG LAOSITTHIVARONG : LE TEMPS DANS LA PRINCESSE DE CLEVES.
DIRECTEUR DE THESE : ASSI. PROF. MALEE MUKDAPRAKORN, Ed.D. 205 PP.

Mme de Lafayette a composé la Princesse de Clèves en 1678, ce qui a provoqué une critique très animée parmi les lecteurs classiques. Finalement, elle s'est retrouvée qualifiée de premier roman français, malgré un grand nombre de romans écrits avant elle. Ce qui donne à cette oeuvre un aspect original répondant au goût des lecteurs de l'époque, c'est plutôt la nouvelle technique narrative utilisée par Mme de Lafayette car les thèmes développés à travers ce roman, par exemple, le drame à trois personnes, la psychologie, la perfidie qui règne dans la cour d'Henri II, nous pouvons déjà les trouver dans des romans précédents.

Avant de rédiger la Princesse de Clèves, la romancière a sans doute remarqué l'in vraisemblance temporelle dans les romans qu'elle avait lus. Elle essaie dès lors de résoudre ce problème en recourant aux principes du "petit roman" dans lequel il s'agit de composer un récit où l'imagination se mêle à l'Histoire. En plus, elle se sert d'une part de la vérité historique comme ossature du temps romanesque pour atteindre la vraisemblance, d'autre part, elle invente les temps intérieur et extérieur pour approfondir l'analyse psychologique des héros, techniques qui n'avaient encore jamais été utilisées avant elle.

Aussi, l'étude du temps nous permet-elle de comprendre sa technique narrative qui explique son talent et son originalité, d'où la valeur de la Princesse de Clèves en tant que premier roman français.

ภาควิชา ภาควิชาภาษาไทย
สาขาวิชา ภาควิชาฝรั่งเศส
ปีการศึกษา ๒๕๖๐

ลายมือชื่อนิสิต ยายพง เก้าสีทอง
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา อ. อ. อ. อ.

DEDICACE

Qu'il me soit permis d'exprimer ici mes remerciements les plus sincères et ma gratitude la plus profonde à tous ceux qui m'ont aidé à réaliser cet ouvrage, et sur tout au Professeur Assistant Dr. Malee Mukdaprakorn, mon directeur de Thèse dont l'aide immense m'a permis d'achever cette thèse.

Yanyong Laositthivarong

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

TABLE DES MATIERES

	Page
Introduction	1
Première partie : le temps historique	10
A: la chronologie historique	10
1: La précision dans la chronologie choisie	11
2: le fil du temps historique	14
3: la chronologie superposée	14
4: Pourquoi ce choix ?	27
5: la modification historique	30
B: le temps historique imaginaire	35
1: la part du roi Henri II dans le projet du mariage de Nemours en Angleterre	36
2: des épisodes historiques	40
C: la transcription du temps historique	42
1: la décroissance de l'Histoire	42
2: l'abolition du temps historique	57
Deuxième partie : le temps romanesque	69
A: la chronologie du roman	70
1: le fil du temps romanesque	71
2: le traitement de la chronologie	86
B: la transcription du temps romanesque	90
1: la durée romanesque	90
2: le temps intérieur	99
3: la supériorité du temps intérieur	113

	Page
C: le temps de la passion	130
1: les traits essentiels du temps humain	
selon les classiques	131
2: la naissance de la passion	132
3: l'existence de la passion	134
4: le dénouement de la passion	140
Troisième partie : la conjonction du temps historique	
et du temps romanesque	145
A: l'imbrication de deux temps	145
1: l'Histoire : l'ossature chronologique	
du roman	146
2: l'infériorité de l'Histoire au romanesque	161
3: l'unité du temps dans le roman	173
B: le mélange des temps historiques	178
1: les aspects des temps historique	179
2: la transcription du XVI ^e s. au XVII ^e s.	184
Conclusion	197
Bibliographie	204

ศูนย์วิทยุทัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย